

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 73 66, faks. (8 5) 261 73 66, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: Danės g. 17, LT-92117 Klaipėda tel. (8 46) 31 29 43, faks. (8 46) 31 29 43, el. p. klaipeda@vaistaiga.lt

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2021-04- Nr.

Į 2021-04-06 Nr. (27.18Mr-02)-6K-2102251

Kopija

Lietuvos savivaldybių asociacijai

Teisingumo ministerijai

Valstybės įmonei Turto bankui

Valstybės kontrolei

Vidaus reikalų ministerijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017-03-22 NUTARIMO NR.207 PAKEITIMO PROJEKTO

Vyriausybės atstovų įstaiga gavo Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Finansų ministerija) 2021 m. balandžio 6 d. raštą Nr. (27.18 Mr-02)-6K-2102251 „Dėl Vyriausybės 2001 m. sausio 5 d. nutarimo Nr. 16 ir Vyriausybės 2017 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. 207 pakeitimo“ (toliau – Raštas).

Rašte paaiškinta, kad Finansų ministerija parengė ir teikia išvadoms gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. 207 „Dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos rengimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 5 d. nutarimo Nr. 16 „Dėl valstybės turto perdavimo patikėjimo teise ir savivaldybių nuosavybės“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 2) (toliau kartu – Nutarimų projektai).

Vyriausybės atstovų įstaiga susipažino su Finansų ministerijos teikiamais Nutarimų projektais ir teikia žemiau išdėstytas pastabas.

Nutarimo projekto Nr. 1 4 punktu numatyta pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. 207 „Dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos rengimo“ (toliau – Nutarimas) 3 punktą papildant jį 3.2 papunkčiu ir išdėstant jį taip: *„centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas raštu kreipiasi į Vyriausybės atstovus dėl išvados, kurioje būtų įvertinta, ar savivaldybės tinkamai vykdytų Vyriausybės sprendimus dėl valstybės nekilnojamojo turto perdavimo patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti juo ir perduotą valstybės nekilnojamąjį turtą naudoja Vyriausybės sprendime nurodytai valstybinei (valstybės perduotai savivaldybėms) funkcijai įgyvendinti, pateikimo.“*

Atkreipiame dėmesį, kad Vyriausybės atstovo pareigos *expressis verbis* įtvirtintos Konstitucijoje. Konstitucijos 123 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad, ar savivaldybės laikosi Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės sprendimus, prižiūri Vyriausybės skiriami atstovai, o šio straipsnio 3 dalyje – kad Vyriausybės atstovo įgaliojimus ir jų vykdymo tvarką nustato įstatymas (Konstitucinio Teismo 1998 m. vasario 18 d. nutarimas). Konstitucinis Teismas 2006 m. balandžio 14 d. nutarime yra pasisakęs, kad nustatyti Vyriausybės atstovo įgaliojimus paliekama įstatymų leidėjui (be abejo, paisant Konstitucijos, *inter alia* Vyriausybės atstovų konstitucinio instituto paskirties, Konstitucijoje įtvirtintų Vyriausybės atstovų funkcijų).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo (toliau – SAPI) 2 straipsnio 1 dalimi, Vyriausybės atstovas yra Vyriausybės skiriamas valstybės pareigūnas, atliekantis savivaldybių veiklos administracinę priežiūrą, tai yra prižiūrintis, ar savivaldybės laikosi Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės nutarimus.

Vyriausybės atstovo įgaliojimai išdėstyti SAPI 7 straipsnyje:

1) 1 dalyje nustatyta, kad, prižiūrėdamas, ar savivaldybės laikosi Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės nutarimus, Vyriausybės atstovas tikrina, ar savivaldybės administravimo subjektų teisės aktai neprieštarauja įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir kitiems su įstatymų įgyvendinimu susijusiems centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtiems teisės aktams; kai savivaldybės administravimo subjektai nesilaiko Konstitucijos ir įstatymų, nevykdo Vyriausybės nutarimų, reikalauja, kad Konstitucijos būtų laikomasi, įstatymai būtų įgyvendinti, o Vyriausybės nutarimai įvykdyti; galimai neteisėtus savivaldybės administravimo subjektų teisės aktus siūlo panaikinti arba pakeisti; kai savivaldybės administravimo subjektai nesutinka panaikinti ar pakeisti ginčijamą teisės aktą, atsisako įgyvendinti įstatymą ar vykdyti Vyriausybės nutarimą, kreipiasi į teismą;

2) 2 dalyje numatyta, kad Vyriausybės atstovas atlieka išankstinę savivaldybės kolegialių administravimo subjektų rengiamų teisės aktų projektų priežiūrą;

3) 3 ir 4 dalyse nustatytais pagrindais Vyriausybės atstovas gali ginti viešąjį interesą;

4) 5 dalyje nustatyta, kad, kilus abejonų, ar savivaldybės administravimo subjekto priimtas norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka įstatymą ar Vyriausybės nutarimą, Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka, kreipiasi į administracinę teisimą su abstrakčiu pareiškimu ištirti norminio savivaldybės administracinio akto teisėtumą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 9 dalimi, *Vyriausybės atstovai nevertina savivaldybės institucijų priimtų teisės aktų (jais tvirtinamų statutų) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu.*

Atsižvelgiant į Konstitucijos ir SAPI nustatytą teisinį reguliavimą, konstatuotina, kad *Vyriausybės atstovo įgaliojimų įgyvendinimas išskirtinai susijęs tik su teisėtumo priežiūra.*

Be to, vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo suformuota praktika, *Vyriausybės atstovo kompetencija, atliekant tam tikrų įstatymų laikymosi kontrolės savivaldybės institucijų lygmenyje funkcijas, yra ribojama ir leidžiama tiek, kiek ji neperduota specialiai atitinkamo įstatymo kontrolę atliekančiam viešojo administravimo subjektui.*

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 27 straipsnio 1 dalimi, ***ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, prižiūri savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos.***

Remiantis aukščiau minėtomis įstatyminėmis teisės normomis, Vyriausybės atstovams nesuteikti įgaliojimai prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas. Tokia funkcija Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu priskirta savivaldybių kontrolės ir audito tarnyboms.

Atsižvelgiant į tai, kas paaiškinta aukščiau, darytina išvada, kad Nutarimo projekto Nr. 1 4 punktu keičiamas 3 punktas, papildant jį 3.2 papunkčiu, prieštarauja aukščiau nurodytoms įstatyminėms teisės normoms, todėl siūlome jį išbraukti.

Vyriausybės atstovė Klaipėdos ir Tauragės apskrityse,
laikina atliekanti Vyriausybės atstovų įstaigos
vadovo funkcijas

Daiva Kerekeš